

JULIJ / AWGUST 2019

Rozhlad

Serbski kulturny časopis

www.rozhlad.de 6,00€

Bramborske serbske radio

póstajijo swójim pśisłucharjam wótměnjaty program: magaciny z aktualnymi pśinoskami a reportažami, dokumentacije, portreje, słuchograša ako teke cerkwinske, kublańske, młožinske a žišece wusćelanja.

wót pónjezelego až do pětka 12.00 - 13.00 góź
wóspjetowanje 19.00 - 20.00 góź
na nježelach a swěženjach 12.30 - 14.00 góź

na UKW 93,4 MHz a UKW 100,4 MHz
a ako audio w interneše

„Łužyca“ - serbski telewizijny magacin

se zaběra ze wšednym žywjenim, kulturu, nałogami, wuměstwom, stawiznami ako teke z aktualnymi problemami Serbow.

wusćelańske case w telewiziji rbb:
kuždy tšešu sobotu w mjasecu 13.00 góź
a ako wideo w interneše

rbb-Studio Cottbus
Sorbisches Programm
Berliner Straße 155
03046 Cottbus

Telefon: (0355) 14 39 171
Telefax: (0355) 14 39 179
E-mail: sorben@rbb-online.de
www.rbb-online.de

BLOSS NICHT LANGWEILEN

měla inscenacija za dorosćonych »Łapanje šefa«, kótaruž jo na styrich terminach dogromady skóro 240 luži wizeło. Slédne pśedstajenje 8. maja w Chóšebuzu su dla małeje licby pśiglédowarjow na městnje wótpowěželi.

- ▶ **Serby na Nimskem drastwinem swěženju**
Město Lubin a Srježonimski zwězk domownje a drastwy stej wót 17. do 19. maja wugótowalej Nimski drastwiny swěżeń, kótaryž jo kuźde tśi do pěš lět w drugej gmejnje. Ze 40.000 góscimi su Lubinske swěšili. Žěl programa su byli wustupy drastwinych towaristwow, chorow a rejowańskich kupkow, wustajeńce wó drastwje, reje, ekumeniska namša ze serbskim póžělom a swěžeński pśešěg. Wobžělili su se mjazy drugim Błošański ženskecy chor Lubin, drastwina kupka Nowa Niwa, ansambel Stara lubość z Chóšebuz, Nimsko-serbski ansambel z Chóšebuz, drastwina kupka ze Židźinego, Serbska rejowańska kupka Čisk a žiži z rejowańskeje kupki lubinskeje žiśownje »Spreewald-Lutki«.
- ▶ **Wo serbskich pomnikach**
23. meje předstaji Trudla Malinkowa, pomnikarka a wědomostna sobudźělačerka Serbskeho instituta, w Smolerjec kniharni swoju nowu přehladku »Serbske

pomniki«. Na wjace hač 200 stronach namakaja so wopomnjenske tafle, narowne kamjenje, skulptury a dalše wopomnišća z cyłeje Łužicy a dalšich krajow. Při tym je so awtorka dla hoberskeje ličby objektow dyrbjala wobmjezować na wopomnišća za zaslužbnych Serbow a wažne podawki serbskich stawiznow. Druhe pomniki kaž na př. swjate kříže, dwurěčne wojske pomniki abo reliefy ze serbskimi motiwami njejsu zapřijate, naspomnja pak so husto w přewodnym tekście, štož zmóžnja zajimcam jich wopyt na městnje. Tak so kniha tež derje jako přewodnik na wulětach po lužiskich wjeskach a městach hodži.

- ▶ **Dešański srježowěk**
W Dešnje jo pśišło wót 24. do 26. maja dobre 1.000 woglédowarjow na 14. słowjański srježowěkojski swěżeń do muzejoweje jsy »Stary lud« a jo dożywiło dawne žywjjenje, rucnikarstwo a wójowanie ako teke muzikowe póbitowanja, na pśikład wót kupki Přezpólni. Zajmowali su se luže teke za promje casa mjazy domowniskim muzejom a sedlišćom »Stary lud«, kótarež pśedstajijo wót łoni stawizny dešańske wokolicy, swětowe tšojenja a dalšne zajmności wót pśitomności až slědk k słowjańskemu wobsedlenju w srježowěku. Na wědomnostnem kolokwi-

ju 24. maja su pśednosowali mjazy drugim Rudolf Voß wó swětnicy Rethra, Arne Lucke wó archeologiskich wurywanjach w Hannover-skem Wendlanže a Torben Schmeiduch wó wuwisu słowjańskeje drastwy w ranem srježowěku.

- ▶ **Lipa koncertowała**
Za nalětni koncert w klósterskej zahrodze w Pančicach-Kukowje bě chór Lipa 26. meje přinošk swójškeho dorosta přihotował a jako dalšich sobuskutkowacych skupinu Lidová muzika z Chrástu z Plznja přeprósyl. Zhromadnje předstajichu pod nawodom Jadwigi Kaulfürstoweje a Vojtěcha Kouby program ludowych a popularnych spěwow.
- ▶ **Mjezynarodne krajiny**
26. meje wotewrě so na nimale poľnje wobsadźenej žurli w Budyskim Serbskim muzeju třikrajowa wustajeńca »Wobrazy krajiny. Podobe pokrajine. Bilder einer Landschaft. Wobrazy krajiny. Přechod. Prehod. Übergang. Pšechod 03«. W nej pokazuju so twórbje serbskich wumělcow z Łužicy a słowjenskich wumělcow z Korutanskeje w Słowjenskej a Awstrijskej. Wjetšina z nich bě sej do Budyšina dojeła. Na wotewrjenju porěčachu wjednica muzeja Christina Boguszowa, direktor Założby za serbski

lud Jan Budar, sakska statna ministerska za wědomość a wuměłstwo Eva Maria Stange a wumělska stawiznarka Sabrina Kotzian z Choćebuz. Heidemarie Wiesnerec při klawěrje a Gerold Gnausch při saksofonje wobrubistaj zarjadowanje z inpropwizaciju na »Běži woda«, z twórbami Huga Wolfa a Jura Mětska a z prapremjeru kompozicije »Škleńca« Jana Cyža.

- ▶ **Na slědach literatkow**
28. meje měješe Towarstwo přečelow Smolerjec kniharnje swój kóždolětny Smolerjowy dzeń. 15 člonow poda so na slědach Hańže Bjeńšoweje a Herty Wićazec po Budyšinje, spominajo na stote narodniny Bjeńšoweje a dwustote narodniny Wićazec. Handrij Bjeńš, syn Hańže Bjeńšoweje, skupinu přewodzeše. Franc Šěn powědaše wo Herce Wićazowej.
- ▶ **Idejowe wubědźowanje wokoło dwurěčnosće**
Jako přěnja gmejna w sakskim džělu Łužicy chcedza Budestecy namjety z wobydlerstwa nastupajo polěpšnje dwurěčnosće w gmejnje zběrać. Nastork k tomu dachu přidatne srědky, kotrež swobodny stat wot lětušeho wšěm gmejnám w serbskim sydlenkim rumje k dispoziciji staji. Frank Lehmann, wjesnjanosta gmejny na juž-

Na wotewrjenju wustajeńcy »Wobrazy krajiny. Přechod 03« w Budyskim Serbskim muzeju Foto: Maćij Bulank

nej kromje sydlenkeho rum, připowědži jako přěnju naprawu, taflički drohowych mjenow dwurěčne wuhotować dać.

- ▶ **Kontekst a kontrowersa**
Pod tutym heslom pokazuje Muzej Budyšin wót kónca meje składnostnje swojeho 150. jubileja nowu wustajeńcu z twórbami wosom Budyskich a Heidelbergskich wumělcow. Sprjewine město reprezentuja Iris Brankačkowa, Borbora Wiesnerec, Heike Dittrich a Almut-Sophia Zielonka, partnerske město nad Neckarom Cholud Kassem, Karin Kopka-Musch, Marius Ohl a Eyal Pinka. Brankačkowa so w swojim wustajenym rjedze wuhlowych rysowanekow z rasistiskimi přepytowanjami w Serbach za čas nacionalsocializma rozestaja. Ideju za zhro-

madnu wustajeńcu měješe Budyske towarstwo za měšćanske partnerstwo. Wustajeńca wostanje hač do 25. awgusta w Budyšinje.

- ▶ **Nowostka Jurja Kocha**
W nalěcu je wušla nowa džěcaca kniha Jurja Kocha w němskej rěči. »Mati und der Delfin Agenor« jedna wo krótkowidnym hólcu, kotryž w swójbnym dowolu w Grjekskej swoje nawoči w morju zhubi. Nimo swójby a lubyh luźi spyta Matij tež delfin Agenor pomhać. Thomas Leibe je knihu ilustrował a Lipšćanske nakładnistwo Lychatz ju wudało.
- ▶ **Serbska literatura w Serbiskej**
Běłohródski časopis »Književne novine« (Literarne nowiny) wozjewi w swojim lětušim měrcowsko-apryl-